

AwareNessi

Semmi sincs ingyen!

Az adattolvajokról, a csalókról és az ingyenes
ajándékokról az interneten

**Fantasztkusan
biztonságos feladatkönyv**
kicsiknek és nagyoknak

Tartalomjegyzék

Mindenki online!
Mindenki biztonságban?
Gyerekjáték!

Kedves Gyerekek, kedves Szülők!

Az internet nagyon sok dolgot megkönnyít számunkra, és rengeteg örömet is tartogat. De vigyázat – közben számos veszély, is leselkedik ránk a világhálón. AwareNessi arról mesél nektek ebben a kötetben, hogy az ingyenes ajánlatok mögött miféle tolvajok és csapdák leselkednek, és hogyan lehet ezeket felismerni. Reméljük, hogy élvezni fogjátok az internet felfedezését!

Történet (1. rész) 03

Szülinapi parti csábító ajándékokkal

Színezző 04

AwareNessi elmagyarázza 05

Az adattolvajok és a csalók hálójában

Játékörtlet 06

Ismerjétek fel az internetes csapdákat!

AwareNessi elmagyarázza 08

Az adattolvajok és csalók álnok trükkjei

Játékörtlet 09

A csapdák elkerülése

Kirakós 10

Ne hagyd magad becsapni!

Történet (2. rész) 12

Megint szerencsénk volt!

Játékörtlet 13

Ki menekül el leghamarabb a szörnyek elől?

Barkácsörtlet 15

Kirakós AwareNessi-vel

Barkácsörtlet 16

Készítsetek saját pénzt

Süteményrecept 18

Szerencsesütik a barátoknak

AwareNessi összefoglalja 20

Minden fontos tudnivaló az ingyenes ajándékokról

Biztonságos testmozgás 21

Lazítsunk macskák módjára

Talán már észrevettétek az ikonokat az egyes fejezeteknél. Ezek azt mutatják, mely oldalakon várnak rátok kellemes, izgalmas vagy szórakoztató tevékenységek.

Szülinapi parti csábító ajándékokkal

Daniella tele van izgatottsággal. A nyolcadik szülinapja közeleg, és egy partit rendez! Finn-nel együtt épp színes füzérekkel díszítik a szobát, amikor AwareNessi arra jár. – Mit csináltok itt, gyerekek? Miért akasztjátok fel ezeket a papírkígyókat? – kérdezte meglepetten a sárkány. – Ezek füzérek. Feldíszítjük a szobát, mert holnap lesz a születésnapom! – magyarázza Daniella. – Már csak egyet kell aludni, és reeeeengeteg ajándékot fogok kapni! Mutatja izgatottan a kívánságlistáját AwareNessi-nek.

– Ez aztán jó hosszú! És mi lesz, ha nem kapsz meg mindent? – érdeklődik a sárkány. Daniella huncutul rákacsint, és megmutat neki egy játékkalkalmazást a mobilján. – Akkor majd keresek magamnak valamit az interneten! Ott úgylis rengeteg ajándék van, ráadásul akár ingyen! Nézd meg például ezt: egyszerűen csak rákattintok, és már meg is van a játék. Az éber sárkány szerencsére még épp időben kiált fel: – Állj! Ne kattints rá! Merthogy a csalók ebbe az alkalmazásba egy csúnya csapdát építettek be.

– Semmi sincs ingyen az interneten! Még akkor sem, ha elsőre úgy látszik; utólag mindig fizetni kell érte.

A gyerekek értetlenül néznek. – De ide az van írva, hogy INGYEN. Hogyan ismerjük fel, hogy felöltettek bennünket? – Ezt később majd elmagyarázom – nyugtatta meg őket AwareNessi. – Most inkább fejezzük be a szoba feldíszítését a partira!

Az adattolvajok és a pénzcsalók hálójában

Ki ne szeretne ajándékot kapni? A születésnapos gyerekek biztosan! De az interneten ingyenesnek hirdetett ajánlatokkal vigyázni kell. Az ingyenes játékok vagy kuponok mögött gyakran csalók leselkednek, és csak arra várnak, hogy valaki – ahogy Daniella is majdnem – a csapdájukba essen.

Az adattolvajok

Az adattolvajok személyes adatokra pályáznak: például telefonszámokat, jelszavakat vagy akár e-mail címeket akarnak megszerezni. Ezeket az adatokat aztán eladják másoknak. Csapdáikat az interneten az állítólag ingyenes ajánlatok mögé rejtik, amiket az emberek mindenképp szeretnétek megkapni. Vagy küldenek egy e-mailt, és ebben remek ajándékokkal köszöntenek fel a születésnapodon. És abban a pillanatban, hogy rákattintasz a linkjükre, kiderül, hogy nincs is semmilyen ajándék.

A pénzcsalók

A pénzcsalók a rejtőzködés igazi mesterei. Csapdáikat csábító ajánlatok mögé rejtik a világhálón – akárcsak az adattolvajok. Ehhez valódi weboldalakkal szinte teljesen megegyező oldalakat hoznak létre, például mintha az a kedvenc webshopod lenne. És ott mindent ingyenesen kínálnak. Ilyenkor kell nagyon odafigyelni! Az állítólag ingyenes ajándékok bár léteznek, de a valóságban igen csak sok pénzbe kerülnek. Az áruk olyan jól el van rejtve, hogy nem fogjátok megtalálni.

Aranyat érő tanács:

1. Mindig figyelj oda, és ne kattints rá azonnal SEMMIRE, ami ingyenes.
2. Ne nyiss ki semmilyen ajándékot vagy születésnapi e-mailt, ami ismételten retlentől érkezett.
3. Ha bizonytalan vagy, kérdezd meg a szüleidet!

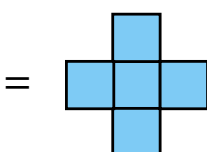
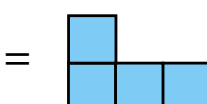
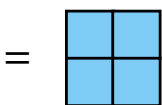
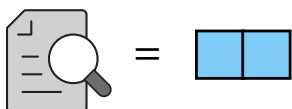
Ismerjétek fel az internetes csapdákat!

Most pedig igazi detektív ösztönökre lesz szükség. A játékot kettő, vagy több játékos játszhatja! A cél pedig a másik internetes csapdáinak felismerése. Nyomtassatok ki két négyzetrácsos sablont minden játékosnak, és már kezdődhet is a nyomozás!

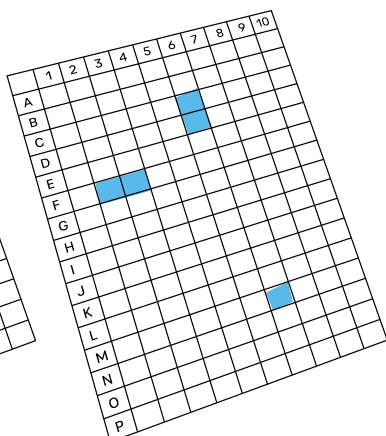
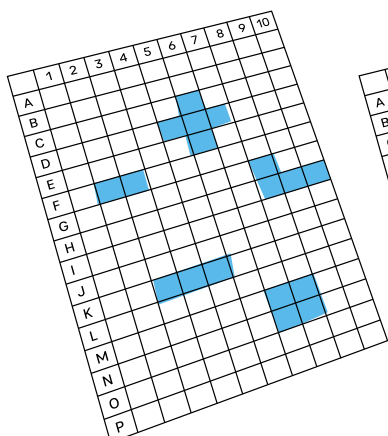
Játékszabályok

Színezzétek be ezeket a négyzet-alakzatokat a sablonjaitokon:

1. Először mindenki titokban elhelyezi az internetes csapdáit az egyik négyzetrácsos sablonra. Ehhez nyújt segítséget az alábbi rajz: hány négyzetből áll egy-egy szimbólum, és mit jelent. Figyeljete arra, hogy a csapdákat csak vízszintesen vagy függőlegesen lehet elhelyezni, átlósan vagy közvetlenül egymás mellé illesztve nem!
2. Ezután felváltva találgathattok, hogy a másik hova rejtette el a csapdákat. Mindenki megnevez egy-egy mezőt a játékos társa sablonján, például A1 vagy G7.
3. Ha talált, akkor azt kiáltod, hogy „Megvan”, ha a te sablonodon ér el találatot valaki, akkor hogy „Talált”, és ha az egész csapda megvan, akkor „Talált, süllyed”.
4. Hogy emlékezzetek rá, melyik négyzetekre kérdeztek már rá, ezeket jelöljétek a második sablonon. Aki először találja meg és „süllyeszti el” a másik összes internetes csapdáját, az nyer.

Jó szórakozást a nyomozáshoz!

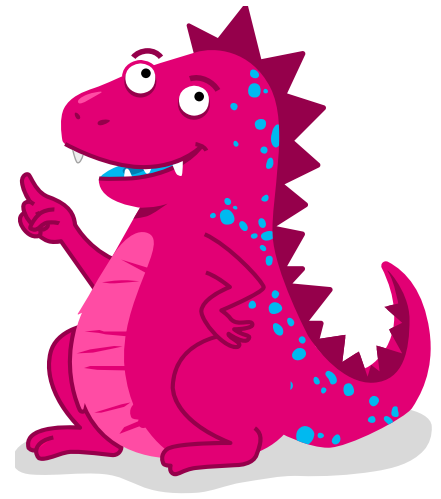

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A										
B										
C										
D										
E										
F										
G										
H										
I										
J										
K										
L										
M										
N										
O										
P										

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A										
B										
C										
D										
E										
F										
G										
H										
I										
J										
K										
L										
M										
N										
O										
P										

Az adattolvajok és csalók álnok trükkjei

Amit már tudtok: Az interneten rosszindulatú tolvajok leselkednek az ajándékok mögött, akik pénzt akarnak kicsalni tőletek, vagy az adataitokat akarják ellopni. De hogyan is néznek ki a trükkjeik?

A reklámcsapdák

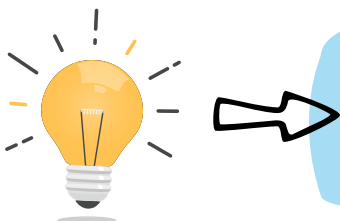
Különösen oda kell figyelni az okostelefonokon vagy tableteken megjelenő reklámokra. A reklámok többnyire mozgó képek formájában jelennek meg, hogy nagyobb figyelmet keltsenek. Megtalálhatjátok őket letöltött játékokban, online webshopokban vagy a közösségi oldalakon is. Gyakran elég egy kattintás, és a csalók máris megszerezték a titkos adataitokat, és a nevetekben vásárolhatnak az interneten.

Az előfizetési csapdák

Az előfizetés szó azt jelenti, hogy valaki hosszabb időre kötelezi el magát, és rendszeresen fizet valamilyen szolgáltatásért, például egy havonta megjelenő képregényért. A tolvajok meghamisítják az ilyen előfizetéseket, és ingyen kínálják őket az interneten. A hamis előfizetéshez „csak” az adataitokat kell megadni egy űrlapon, például nevet és címet. És hopp, máris benne csücsülsz a csapdában! Az adatok felhasználásával a tolvajok számlát küldenek nektek otthonra, és az előfizetés jó sok pénzbe kerül!

Pénzszerző csapdák játékokban

Nagyon sok online játék és játékkalkalmazás eleinte tényleg nem kerül semmibe. Ezek az úgynevezett „Free to Play”, vagyis ingyenesen játszható játékok. De persze ha már megcsináltad az első szinteket, szeretnél tovább is lépni. Ehhez pedig újabb karakterek vagy funkciók kellenek, amelyekért viszont már fizetni kell. És ezek a „további vásárlások” nem kevés pénzbe kerülnek. Ezek a pénzszerző csapdák azoknál a játékoknál is leselkedhetnek, amelyeket a szüleid korábban engedélyeztek és kifizettek.

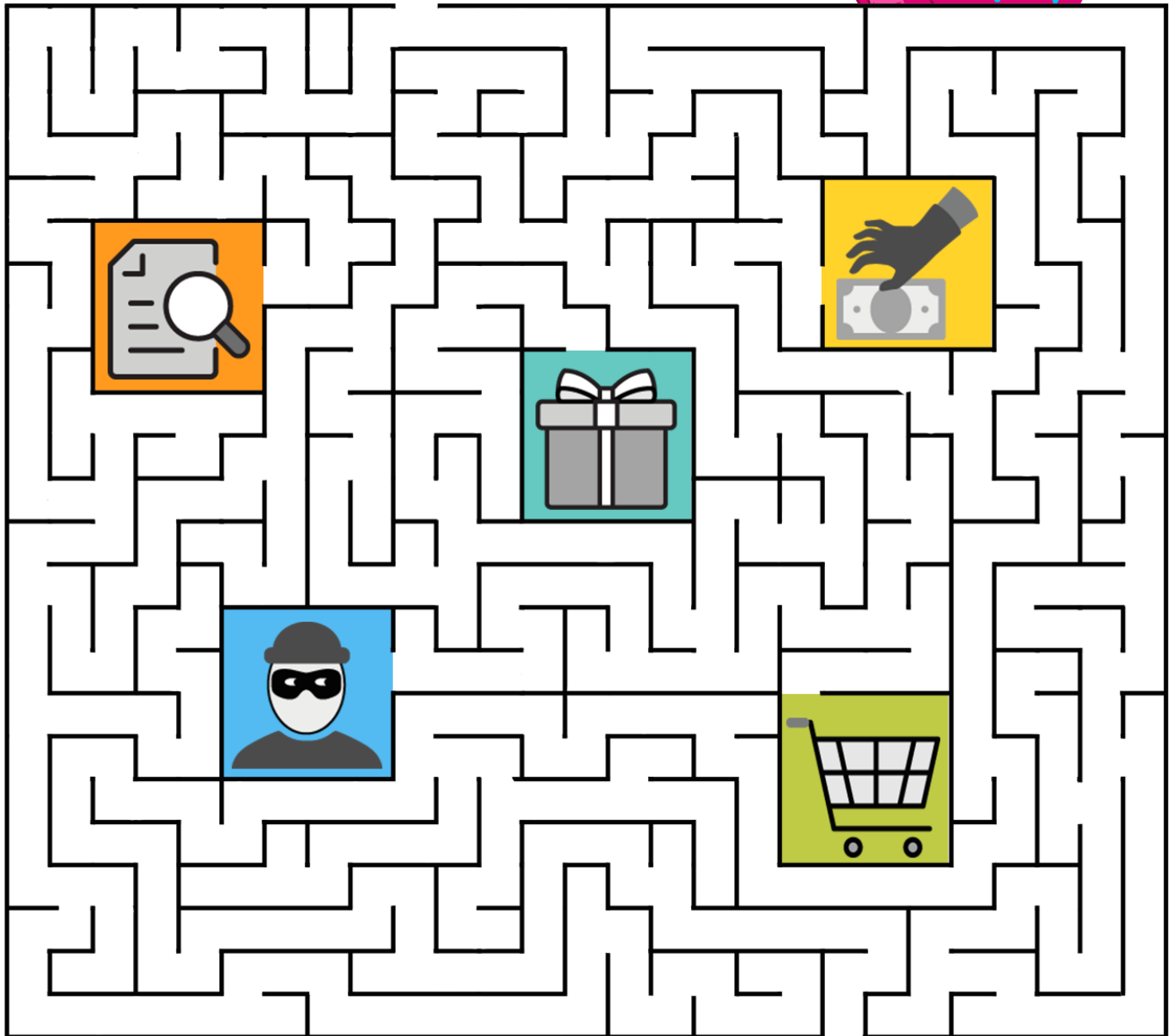
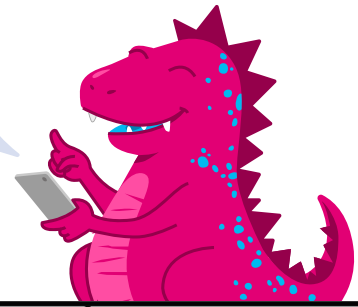
Egy apró tipp:

Az adattolvajok és pénzcsalók kicselezése érdekében a szüleid speciális védelmi funkciókat állíthatnak be az okostelefonokon és tableteken.

A csapdák elkerülése

Megtaláljátok a labirintusból kivezető utat anélkül, hogy csapdába esnétek?

Aranyat érő tanács:

1. Ne töltsetek ki semmilyen űrlapot az interneten egyedül! Kérjétek meg a szüleiteket, hogy segítsenek.
2. Mindig a lehető legkevesebb adatot adjátok meg magatokról másoknak.
3. Ne kattintsatok további vásárlásokért az online játékokban, vagy játékkalkulációkban.

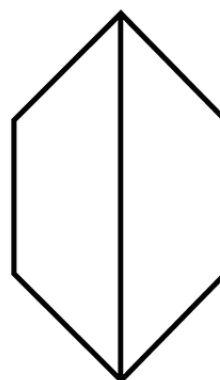
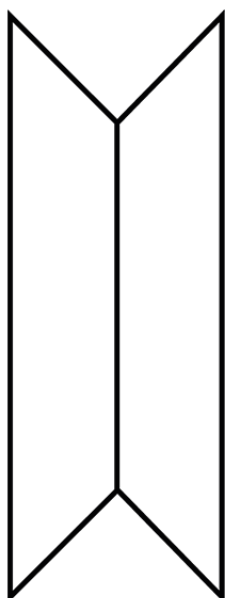
Ne hagyd magad becsapni!

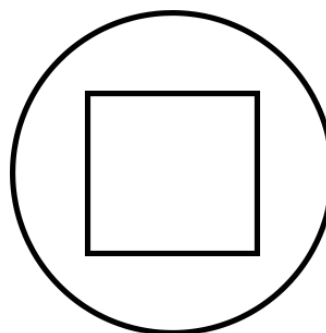
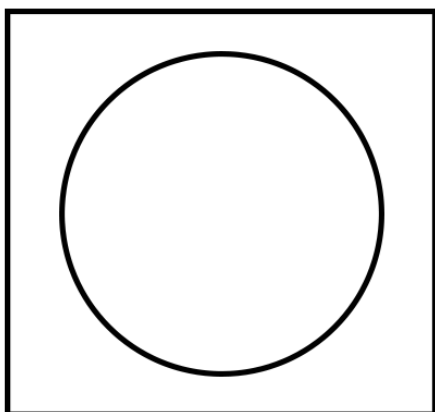
Figyelj mindig nagyon oda
- ezeknél a rajzoknál és az
interneten is!

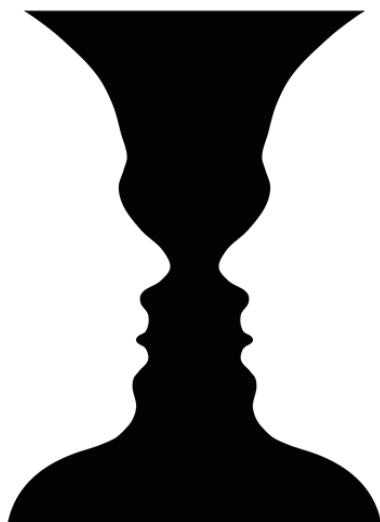
Melyik középvonal a hosszabb?

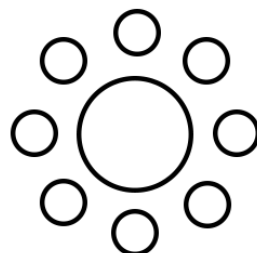
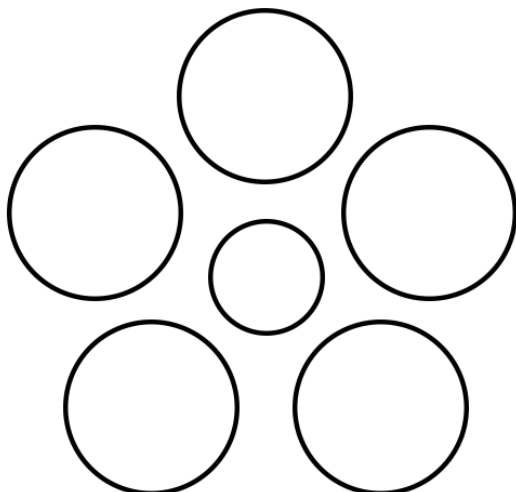
Melyik kör a nagyobb?

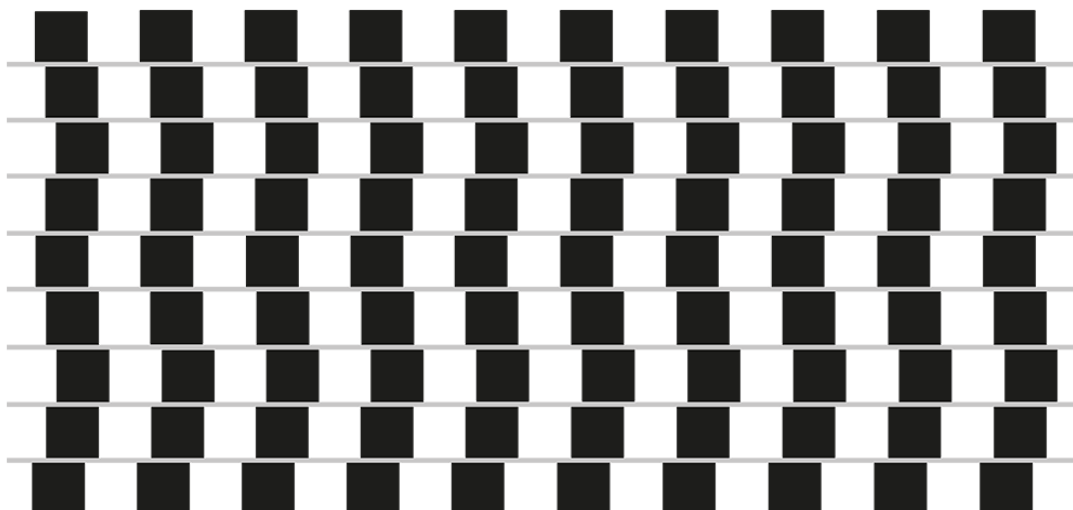
Mit láttok a képen? Egy vázát, vagy két arcot?

Melyik középső kör a nagyobb?

A vízszintes vonalak egyenesek vagy ferdek?

Megint szerencsénk volt!

Daniella születési partija nagyon jól sikerült. Másnap a suliban a barátai még mindig erről beszélnek. – Milyen finom volt a torta! – Igen, én is ilyet szeretnék a születésnapomra! – Én meg azt a szuper játékot szeretném, amit Daniella kapott ajándékba!

Daniella csak úgy ragyog az elégedettségtől. Nagyon szeretne volna azt az állítólag ingyenes játékot, és majdnem csalók csapdájába esett. Szerencsére AwareNessi még időben figyelmeztette. A sárkány most az egész osztálynak magyarázza:

– Azok közül az alkalmazások és játékok közül, amelyeket az interneten ingyenesen kínálnak, nem mindegyik ingyenes. Gyakran az újabb karakterekért és kiegészítő funkciókért kell jó sokat fizetni.

– Így van! – helyesel Daniella, bólogatva az éber sárkány szavaira. – Santiagóval pontosan ez történt, és a szülei nevére egyszer csak egy vásárlási szerződés érkezett. Féltette is a zsebpénzét!

Ekkor lép a tanárnő a terembe. – Szerencse, hogy Santiago ilyen könnyen megúsza. Ez nem mindenkinek sikerül! – teszi hozzá. – A szülei azonban tudták, hogy egy gyerekekkel az interneten kötött, díjfizetésre kötelező szerződés csak akkor lép életbe, ha azt a felnőttek jóváhagyják. Így érvényteleníteni lehetett a szerződést.

– Akkor megint szerencsénk volt!
– örvendezett Daniella. – Hála az okos szülőknek és AwareNessinek!

Ki menekül el leghamarabb a szörnyek elől?

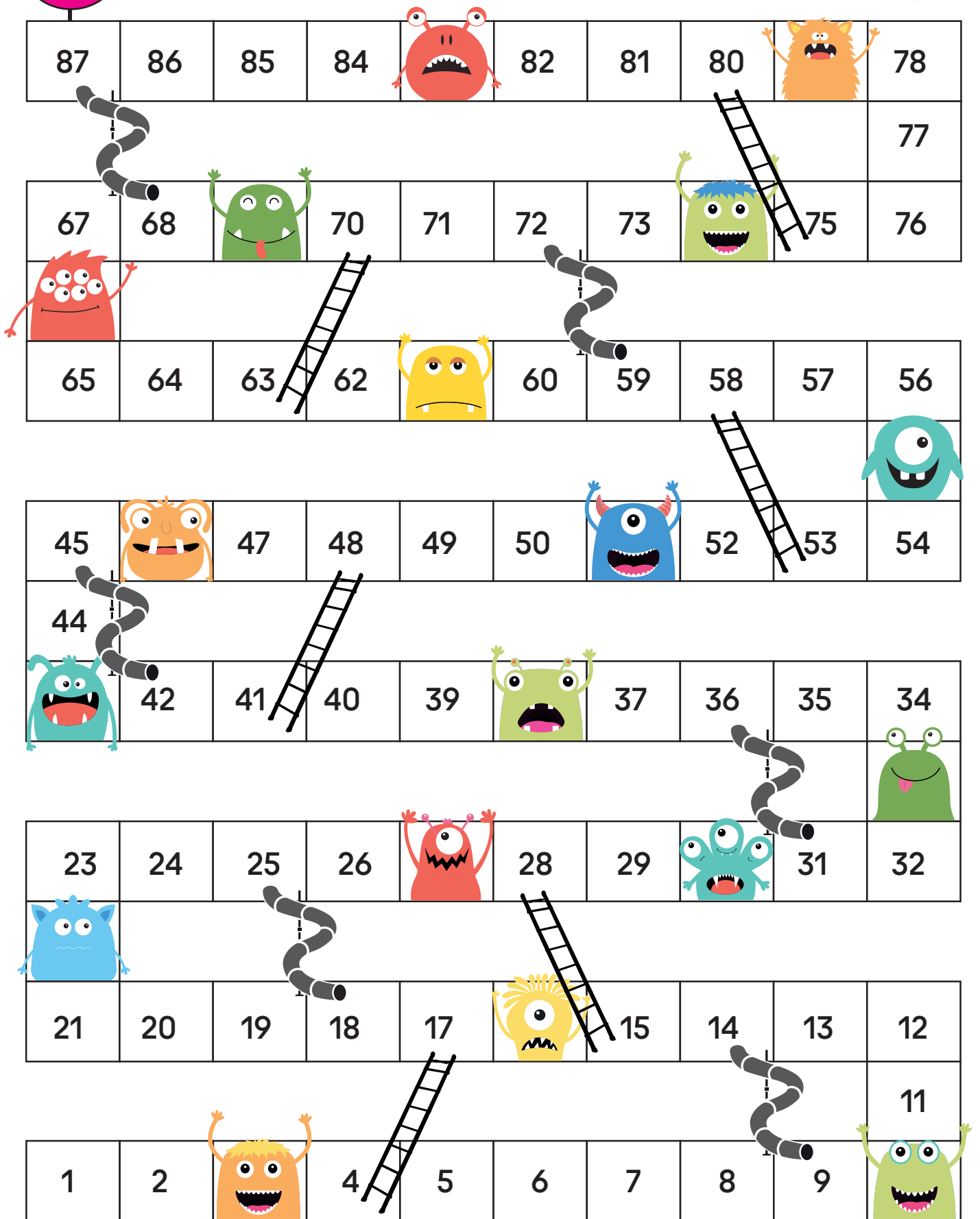
A létrás játékhoz szükségetek lesz egy dobókockára, bábukra és sok-sok szerencsére!

Akkor kezdjük:

1. Ketten, maximum négyen játszhatjátok ezt a játékot. Mindenki állítsa a saját bábuját a start mezőre. Az kezdheti a játékot, aki először hatost dob.
2. A játékosok egymás után dobnak a kockával, és a táblán lévő számokra lépkedve haladnak előre. A játékot az 1-es mezőnél kell kezdeni, és a 87-es mezőig tart.
3. Ha egy létrás mezőre léptek, másszatok fel rajta, ha egy csúszdásra, akkor csússzatok lefelé – amikor pedig olyan mezőre léptek, ahol egy szörnyrel találkoztok, lépjete vissza egyet!
Az nyer, aki leghamarabb elér a 87-es mezőig!

Cél

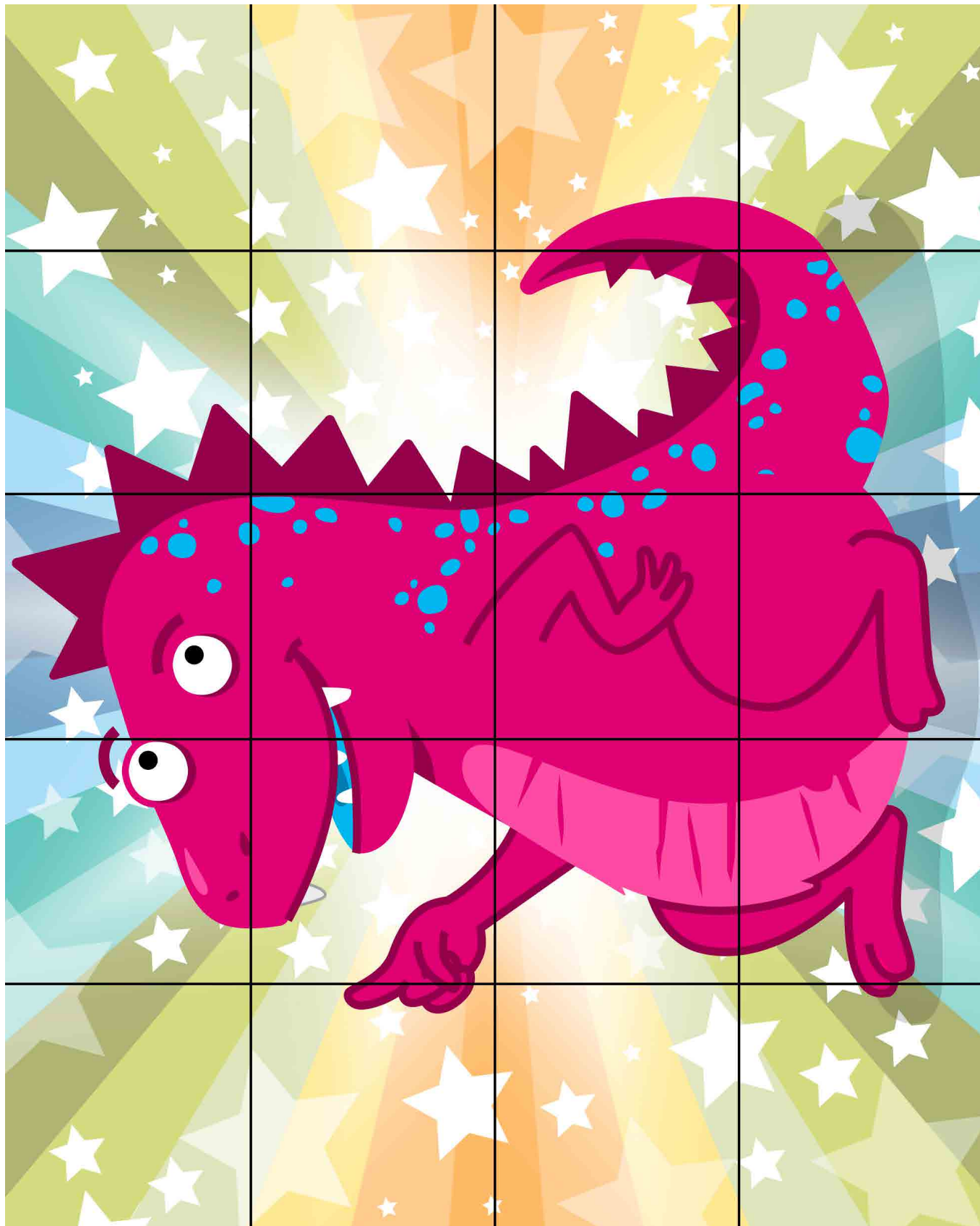

Elkezd

Kirakós AwareNessivel

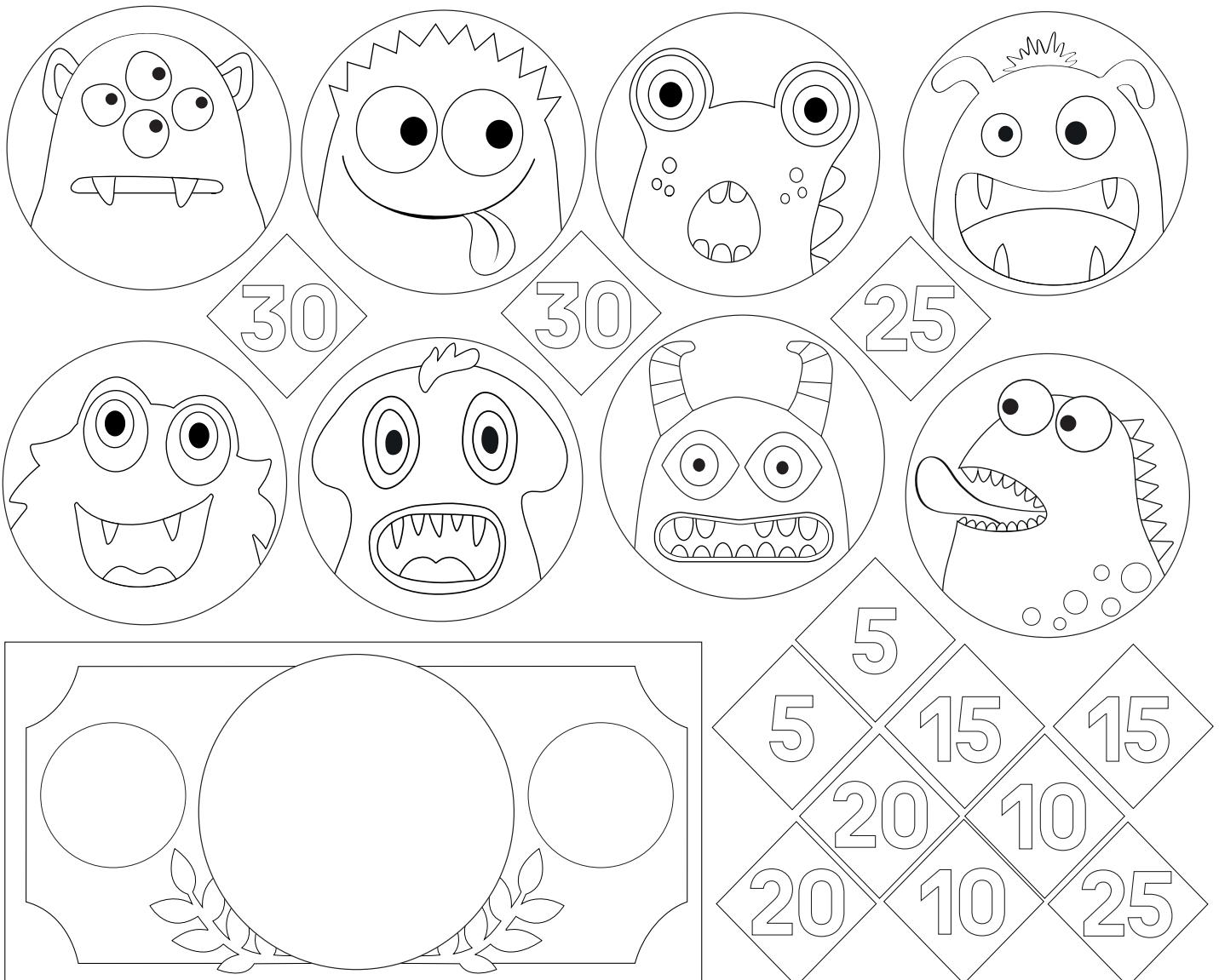
Nyomtassátok ki a képet egy keményebb papírra, vagy ragasszátok egy kartonra. Vágjátok szét a megjelölt vonalak mentén, hogy kirakós legyen belőle. Figyeljete, hogy a kép a szétvágás után is újra pontosan összeilleszthető legyen! Készen is van az AwareNessi-puzzle!

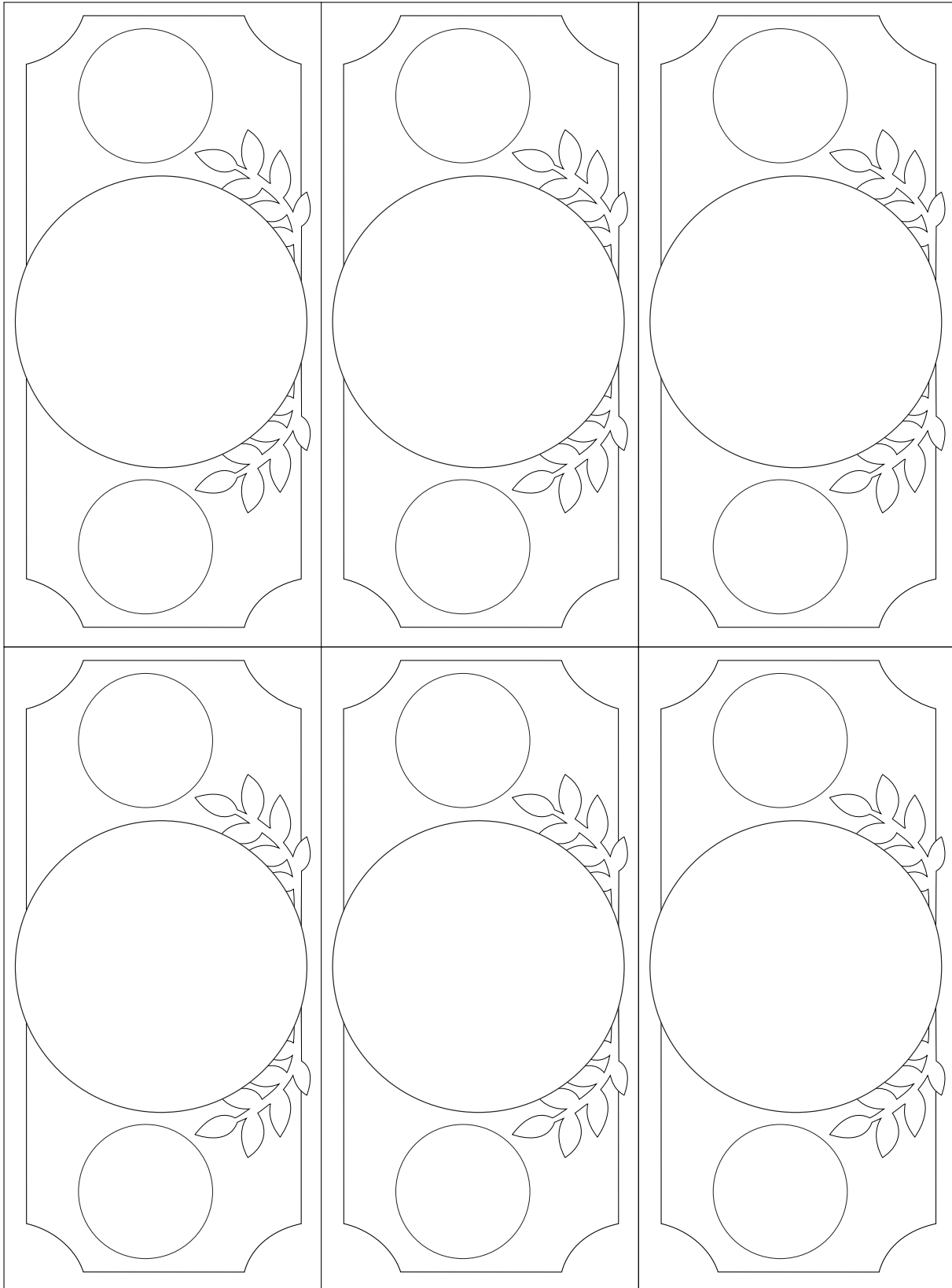
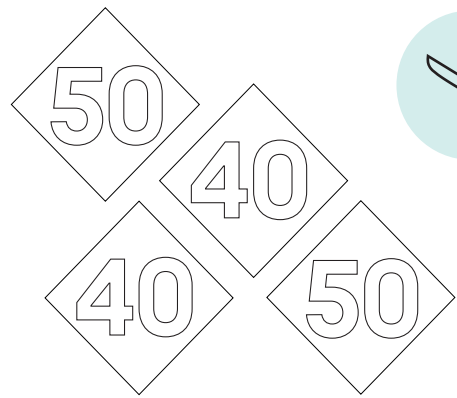
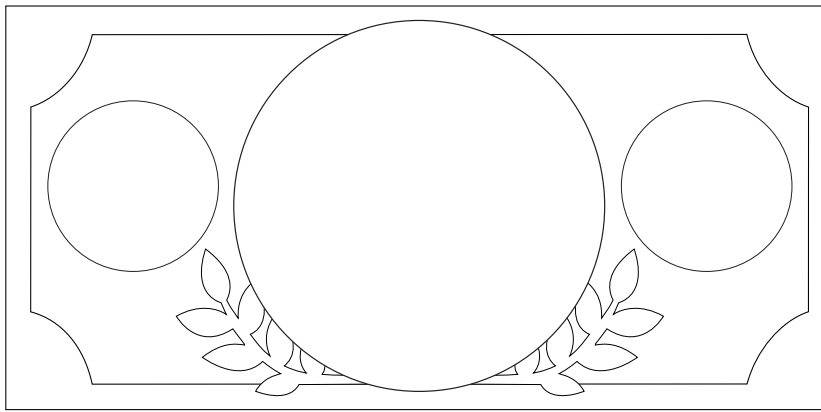

Készítsetek saját pénzt

Színezzetek ki mindent, vágjátok szét a darabokat, majd ragasszátok őket össze.
Vásároljatok valami szépet a szüleiteknél a játékpénzzel!

Szerencsesütik a barátoknak

Ezt a Kínából származó édes süteményt nyugodtan elajándékozhatod, mert a szerencsesüti nem rejt csapdákat! A süti belsejébe kerülő szerencse-üzenetekhez pedig te is kitalálhatsz még párat.

Hozzávalók

- 1 tojásfehérje
- 65 gramm cukor
- ¼ teáskanál vanília aroma
- 40 gramm puha vaj (olvasztott)
- 50 gramm liszt (búzaliszt)
- 1 csipet só

Így készítsétek el:

1

Melegítsétek elő a sütőt 175 °C-ra (légkeverés). Keverjétek egységes tésztává a hozzávalókat. Figyeljete rá, hogy a vaj folyékony legyen, és csak a végén adjátok hozzá a lisztet.

2

Béleljétek ki egy tepsit sütőpapírral, és egy kanál segítségével formázzatok kis gömböket el a tésztából. A körök átmérője ne legyen több 7–8 centiméternél. Végül simítsátok le laposra a gömböket a kanállal.

3

Mehetnek is a sütőbe, kb. 5 percre. Vigyázzatok, nehogy túl sokáig süljenek! Ha a süti szélé már aranybarna színű, akkor tökéletesek, és ki lehet venni a tepsit a sütőből.

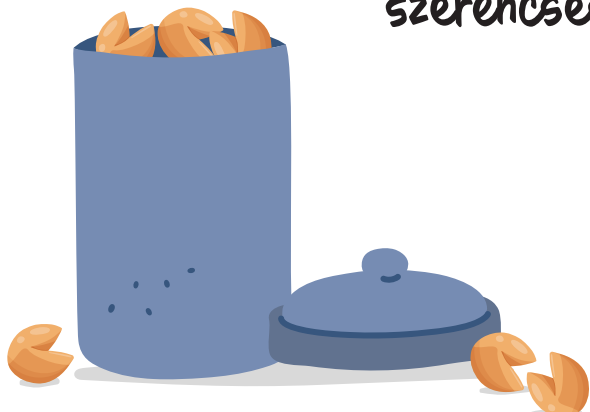
4

Most pedig gyorsnak kell lennetek! Még mielőtt a tészta megkeményedik, bele kell tenni az üzeneteket. Legjobb, ha mindenki segít. Aztán hajtsátok gyorsan a sütiiket, majd ismét hajtsátok be a sima szélüket egy tál vagy pohár szélére. Így hagyjátok őket megkeményedni.

5

A szerencsesütiiket egy légmentesen zárható dobozban tartsátok, mert a levegőn gyorsan újra megpuhulnak.

Így még sokáig ajándékozhattok szerencsesüti a barátaitoknak!

Minden fontos tudnivaló az ingyenes ajándékokról

➡ Az ingyenes ajánlatok mögött ...

- adattolvajok és csalók rejtőznek. Mindegyikük sok pénzt szeretne szerezni. Az adattolvajok összegyűjtik rólatok a titkos információkat, mint például a nevetek vagy címeket, hogy eladják őket másoknak. A csalók pedig ajándékokkal csábítanak, amelyek mégis sokba kerülnek, vagy nem is léteznek.

➡ Figyeljete a következőkre ...

- Reklám- és pénzszerző csapdákra az online játékokban, nyereményjátékokban vagy játékkalkalmazásokban – különösen az okostelefonokon vagy tabletteken.
- Előfizetésekre, amelyekhez személyes adatok szükségesek.
- Idegenektől érkező e-mailekre állítólagos ajándékokkal.

➡ Védjétek meg magatokat, és ...

- ne kattintsatok rá azonnal SEMMIRE, ami ingyenes.
- ne töltsétek kis semmiféle űrlapot az interneten egyedül!
- kérjétek meg a szüleiteket vagy idősebb testvéreiteket, hogy segítsenek, ha valamiben bizonytalanok vagytok.

Lazítsunk macskák módjára

A macskák a lustálkodás mesterei. Szinte egész nap alszanak, és úgy tűnik, hogy nagyon kevés stressz van az életükben. Nem is csoda, hiszen a macskák nem interneteznek, ahol folyamatosan résen kell lenni, nehogy bármi rossz történjen. Nem úgy, mint nekünk! Próbáljátok ki a következő Security jóga gyakorlatot, amely segít megszabadulni a stressztől. A neve „macska és tehén” póz, ami a gerincoszlop és a hátizmok ellazításában segít.

Lássunk hozzá:

1

A gyakorlatot egy matracon végezzétek: térdeljetelek le és támaszkodjatok meg a karotokon (négykézláb). Tartásotok a hátatokat egyenesen, párhuzamosan a talajjal – mint egy asztal.

2

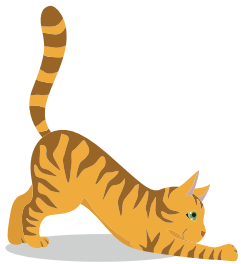
Most húzzátok be a hasatokat és púposítsátok a hátatokat, mint egy cica. A fej lehajtva, az áll a mellkas felé mutat. Közben fújjátok ki a levegőt.

3

A következő belégzéssel nyomjátok lefelé a hasatokat, és a vállaitokat közelítsétek egymáshoz. Közben emeljétek meg a fejetekeket, hogy előre nézzetek.

4

Ismételd meg ezeket a mozdulatokat, ahányszor csak tudod!

**Kellemes
ellazulást!**

Minden sokkal egyszerűbbnek fog tűnni, ha a tested is nyugodt és kiegyensúlyozott!

TELEKOM SECURITY

DEUTSCHE TELEKOM SECURITY GMBH

Chapter Security Awareness and Communication

Bonner Talweg 100, 53113 Bonn, Germany

Contact: Security-Awareness@telekom.de

Most már tudjátok, hogy az interneten
mindennek ára van, még akkor is, ha ezt
nem veszitek észre azonnal.
Legyetek okosak, és mindig figyelmesek.

Fantasztikusan biztonságos feladatkönyvünk kiadványa
kereskedelmi forgalomba nem hozható, viszont nyugod-
tan oszd meg a barátaiddal!

Amennyiben kereskedelmi célokra használnád fel, kérjük
keress fel minket a fenti e-mail címen!